

IZHAJA VSANI DAN.

ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Praznične številke se prodajajo po 3 avd., (6 stotink)
v mnogih točkah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solvanu itd.
Dolasi se računajo na milimetre v širokosti ene
kelone. OENE: Trgovinske in obrtne oglašne po 8 stot.
milimetre, ozračne, zahvale, poslanice, oglašne denarnih zavodov
po 20 st. milim. Za oglašne v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljša vrsta K 2. Mali oglaš po 3 stot. beseda, najmanj pa
50 stot. — Oglaš sprejema „Inseratni oddelek uprave
Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, za
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnine za nedeljsko izdajo, Edinosti stane: celoletno 15 K, pol leta 8 K
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
Telefon števil. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Cesarjeva Velikanoč.

DUNAJ 8. „Fremdenblatt“ javlja, da se
cesar za Velikonočne praznike poda v Wallsee
k nadvojvodi Erazu Saluatorju in nadvojvo-
dinji Valeriji, svoji hčeri. Cesar se odpelje
tiskaj s posebnim vlakom dne 15. t. m. Ako
bo ugodno vreme, ostane cesar v Wallseeju
8 dni in se povrne na Dunaj še le v torek
21. t. m.

Gleda drugih potovanj cesarjevih ni še do-
ločeno ničesar. Ni še znano, kdaj se poda
cesar v Prago. Vsekako se bo mudil tamkaj
več dni ter si izlasti ogledal razstavo. V Ischl
pojde, kakor navadno, zadnji teden meseca
junija.

Profesor Mracek.

DUNAJ 8. Danes je tukaj umrl vseučil-
niški profesor, dvorni svetnik Mracek.

C. in kr. eskadra v Alžirju.

ALŽIR 8. Generalni guverner Jourant
je priredil obed na čast kontreadmiralu
Zieglerju in častnikom avstroogrsko eskadre.
Zvečer bo na avstroogrski admiralski ladji
vsprejem.

Baron Rauch v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 8. (Ogr. biro). Hrvatski
ban baron Rauch je dospel semkaj ter je
imel predpoludne z ministrskim predsedni-
kom posvetovanje. Kakor se govori, ni prišel
baron Rauch semkaj radi političnih, marveč
izključno radi finančnih stvari.

Nove volitve za pruski deželni zbor.
BEROLIN 8. Ministerstvo na notranje
stvari je določilo volitev volilnih mož za prus-
ke poslanske zbornice na 3. junija, in po
potrebi naslednje dni, volitev poslancev pa na
16. junija in po potrebi naslednje dni.

Požar.

BUDIMPEŠTA 8. V veliki občini Zorro
je danes zjutraj izbruhnil požar, ki se je
vsled viharja naglo razširil ter upepelil 36
hiš in 40 gospodarskih poslopij. Posestniki
niso bili večinoma zavarovani.

Asquith vsprejel sestavo kabineta.

PARIZ 8. „Agence Havas“ poroča iz
Biarritz, da je Asquith imel več posvetovanj
s kraljem Edvardom in da je končno vsprej-
el sestavo kabineta.

PARIZ 8. „Agence Havas“ poroča iz
Biarritz: Kralj Edvard in zakladni kancelar
Asquith sta se sporazumela glede temeljnih
načel vladnega programa. Asquith sestavi de-
finitivno ministrsko listo še le v Londonu.
Asquith se vrne v London jutri zjutraj.
Kralj Edvard se poda dne 15. t. m. v Lon-
don, da se naslednjega dni udeleži seje taj-
nega sveta.

Valeški prino v Parizu.

PARIZ 8. Predsednik Fallieres je danes
priredil obed na čast princu in princesnji
Valeški.

Večerja na nemškem poslanstvu v Parizu.

PARIZ 8. Na nemškem poslanstvu je
bila sinoči večerja, na kateri so bili ministr-
ski predsednik Clemenceau, pravosodni in
poljedelski minister, poslanik Cambon, ter
španski in italijanski poslaniki itd. Po večerji
je bil slavnostni vsprejem.

Zemlja se je sesula.

PARIZ 8. Iz Bordeaux javljajo, da se
je v kamenolomu v Cazalsu vsled silnih nali-
vov sesulo mnogo zemlje. Trije kmetje so

bili usmrteni, pet jih je bilo pa zelo poško-
dovano.

Markiz Pallavicini na dopustu.

CARIGRAD 8. Avstroogrski poslanik
markiz Pallavicini je danes odšel na triden-
ski dopust.

Bubonska kuga.

LIMA 8. Tukaj in v več drugih prista-
niških republik Peru je izbruhnila bubonska
kuga.

Spremembe v angleškem kabinetu.

LONDON 8. „Daily Chronicle“ poroča,
da se izvrše brskone v kabinetu nastopne
spremembe: Lord George pravzame kancelar-
stvo zaklada, Earl of Creve kolonijalni urad,
Churchill trgovinski urad. Lord Tweedmouth
postane lord predsednik tajnega sveta, Mse
Kennon pa lord admiraltete.

Aretovanja v Lisboni.

LIZBONA 8. Mesto je še vedno zase-
dano od čet. Aretiranih je bilo nad 400
oseb. Vse so odvedli v trdnjavo, kjer je birši
diktator Franco zapiral republikance. V noči
od ponedeljka na torek je mestna sodrga, ki
je mislila, da izbruhne splošna ustaja, iz
predmestij prišla v središče mesta v nadi, da
bo ropala in plenila. Sodrga, ki je v prvi vrsti
kanila napasti prodajalne draguljev, je bila
oborožena z noži in revolverji. Toda vojski
so dospelci še v pravi čas. Vsi zapori so polni.
Republikanska stranka zahteva v stvari strogo
preiskavo.

LIZBONA 8. Današnji dan je minul
prilično mirno. Doslej je bilo aretiranih 500
do 600 oseb, ki so vse odvedli v trdnjavo
Caxopias, kjer se prične proti njim preiskava.
Tudi za današnjo noč so izdane stroge od-
redbe.

Norveški storting.

KRISTIANIJA 8. Storting je vsprejel
s 65 proti 55 glasom resolucijo, naj sedanja
vlada z ozirom na okolščine ostane še na-
dalje na krmilu. Vlada je tej resoluciji pri-
trdila.

Dogodki na Ruskem.

Črnogorski knez v Petrogradu.

PETROGRAD 8. (Petr. brz. agencija.)
Semkaj je dospel črnogorski knez Nikola. Na
kolodvoru so ga pozdravili veliki knez Vladi-
mir, njegove hčere in unuki. S kolodvora se
je knez z velikim knezom odpeljal v zimsko
palačo, kjer se je nastanil.

CARSKOJE SELO 8. (Petr. brz. ag.)
Črnogorski knez Nikola je predpoludne do-
spel semkaj. Na kolodvoru ga je vsprejel car
Nikolaj.

Rusko poslanstvo v Tokiju.

PETROGRAD 8. Državni svet je odo-
bril predlogo vsprejeto od dume, da se od-
poslanstvo v Tokiju povzdigne v poslanstvo.

Avstrijska poslanska zbornica.

DUNAJ 8. Predsednik se je v toplih
besedah spominjal pokojnega poslanca
Kaiser-ja.

Zbornica je na to pričela razpravo
nujnega predloga glede takojšnje definitivne
rešitve vladnega načrta tičočega se ustano-
vitve ministerstva za javna dela.

Proračunski odsek.

DUNAJ 8. Proračunski odsek je vsprej-
el poglavje „srednje šole“ ter z 19 proti 9
glasov resolucijo krščanskosocialnega posl.
Schmidta, v kateri se pozivlja vlado, naj po-
izveduje, kako bi se številno razmerje židov-

skih in krščanskih srednješolcev spravilo ko-
likor toliko v sklad s pravim številom pre-
bivalstva. Posl. dr. Korošec je najodločneje
zahteval, da se v slovenskih deželah ustanove
slovenske srednje šole. Odsek je pričel potem
razpravljati poglavje „o ljudskih šolah“.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 8. Zbornica je razpravi-
ljala tretjo točko načrta glede reforme po-
slovnika.

Posl. Jurij Nagy se je pritožil, da mu
je včeraj podpreds. Rakovszky odtegnil besedo.

Posl. Kmeti (stranka neodvisnosti) je
predlagal spremenitev tretje točke kjer se
ima pa izključiti nujnost: in sicer ni razpravi
skupnih stvari z Avstrijo, pri razpravi stvari,
ki se jih ima rešiti sporazumno z Avstrijo in
pri razpravi predlog tičočih se določitve in
dovolitve rekrutnega kontingenta.

Minister za notranje stvari grof Andrássy
je izjavil, da namerava predlog Emila Nagy-ja
že unaprej izključiti od nujnosti vojaška
vprašanja. Predlog pa ni glede te točke prav
srečno stiliziran, tako da ni prav razvidno
je li od nujnosti izključena tudi rekrutna
predloga. Radi tega se strinja s predlogom
posl. Kmeti-ja, ki določa to v povsem jasni
obliki.

Posl. Jurij Nagy je rekel, da je zasluga
neodvisne levica, da je posl. Kmeti uležil
svoj predlog in da je minister za notranje
stvari temu pritril. (Živahna pohvala pri
stranki neodvisnosti.) Govornik je izrazil
željo, naj bi se vsa vojaška vprašanja in tudi
stvari samostojne ogrske banke izključile od
nujnosti.

Razprava je bila nato prekinjena. Sledila
je razprava interpelacij.

Posl. Polit (Srb) je utemeljeval svojo
interpelacijo glede trgovinske pogodbe s
Srbijo.

Ministrski predsednik dr. Wekerle je
nato interpelacijo odgovoril, da je trgovinska
pogodba s Srbijo že podpisana in da je isto
že podpisal tudi ogrski trgovinski minister.
Vlada namerava predložiti zbornici to po-
godbo, čim bo otvorjeno novo zasedanje.
Glede vprašanja zabalkanske železnice je mi-
nistrski predsednik rekel, da odgovori na to
posebej. Ogrska zavzema glede balkanskih
železnice stališče, da ne bo ovirala nikakega
stremjenja, ki ima civilizatoričen značaj, in
ki zamore le povpeševati namen, za katerem
stremi tudi Ogrska; radi tega tudi nismo
protivni balkanskim železnicam.

Odgovor ministrskega predsednika je bil
enoglasno vzet na znanje.

Nato je posl. Nagy utemeljeval svojo
interpelacijo glede priskežne formule tajnih
svetnikov.

Ministrski predsednik je izjavil, da ni
pri odlikovanjih z redovi nikake priskežne for-
mule. Tajne svetnike se sicer zapriseže, a
dotična prisega je sestavljena na latinškem
jeziku. Poslanska zbornica naj je osvedočena
da ni v tej prisegi ničesar, kar bi bilo v na-
sprotnstvu z našimi patrijotičnimi čutili oziroma
s katerosibodi politično stranko.

Odgovor ministrskega predsednika je bil
vzet na znanje, nakar je bila seja zaključena.
Prihodnja seja jutri.

Istra in novi volilni red.

(Dopis iz Istre.)

Da ne pride, do česar bi moralo priti
po naravi in kar je v Dalmaciji že prišlo —
da ne ozeleni rastlina, ki ima po vsej zemlji

„Pa zakaj si tako hud nanj?“ je
vprašal Olenin.

„Skopuh je: Ne morem ga trpeti.
Kadar crkne, mu ostane vse tu. Za koga
grabi? Dve hiši je sezidal. Drug vrt je
svojemu bratu odžrl. In potem tudi pri
pisarjah, kakšen pes je! Iz drugih vasi
prihajajo k njemu, da jim napravi pisanja.
In kakor kaj napiše, tak gre stvar tudi
po volji. A za koga mu treba grabi? Saj
sta samo fantič pa dekle: to omoži,
pa ne bo nobenega.“

„Torej hrani pa za doto,“ je rekel
Olenin.

„Kako doto? Dekle vzame vsak tudi
brez dote, dekle je imenitno. A on je
takšen zlodej, da jo če dati povrh še bo-
gatemu. Veliko poročno darilo če iztisniti.
Tu je kazak Luka, moj sosed in nečak,
vrl dečko, ki je Čečenca ubil; ta jo že
dolgo snubi. A mu je še zmeraj ne da.
Ima ta izgovor in drugega in tretjega;
dekle je premlado, pravi. A jaz vem, kaj
misli. Hoče, da bi mu nosili v hišo. Kak
vrag je bil zdaj zaradi tega dekleta! A
vseeno jo zaroče z Lukaško. Zato ker je
prvi kazak v vasi, džigit; Abreka je ubil
in križec bo dobil.“

(Dalje.)

razpredene korenine in katere kali se samo
umetno odtrgavajo in povrh plejejo, v ko-
renu pa je ni možno izruti in zatajiti: —
zato in edino zato so današnji orači na
upravi naše dežele, seveda po potu na okrog
v podobni inicijativni z Dunaja, izkopali jarka
in zgradili plotove.

Nu, rastlina bujno rase! Nič je
ne zavirajo gošči nasadi v zakonito omejenih
okrožjih. Zelena trava je vkorenjena tudi v
navedenih nasadih samih...

Ni drugače. Diagi bratci Lahi, priznajte,
da nimate izključno laškega
ozemlja v Istri! Priznajte, da ste
povsodi pomešani se Slovani ter da le tu pa
tam stoji kako mestce, kjer je našega življa
premalo, da bi mu dajalo barvo narodno me-
šanega mesteca!

Slovani Istre so, kakor človek, ki si za-
laga drobne grizljaje ter počasi prebavlja in
se — nasiča; Lah pa so kakor človek, ki
sicer, ne da bi bil lačen, zalaga debele kose,
pa jih ne more zgrizti in pre-
baviti.

Oglejmo si laški kmetčki volilni okraj!
Po vsej Istri in na otokih so mu napravili
meje in nasade. Poglejmo si sedaj sestavine:

1) Oltra bodi, da-si so skoraj vse
biše po vrhah od Starih Milj mimo Legine
šole do Hrvatitov v resnici slovenske.

2) Laza ret, to pa je že debelejši pri-
grizek. Izločili so sicer Pobege in Cezarje,
obdržali pa so popolnoma slovenske Brtoke,
Farancan, Trban, sv. Marko. — No, bodi
tudi to!

3) Za Piran velja isto kakor za La-
zaret: pomešan narod z našimi otoci pri
Stranjanu, pri Luminjanu in v dolini proti
Kortam.

4) Savudre. Oglej si potnik iz vlaka,
kako so oblečeni kmetje in pastirji, ki jih
vidiš tu okrog: altroče čisto laško ozemlje.

Sedaj pa je „triumf“!

5) Ves bujski sodni okraj so
priklopili laškemu okrožju, le Krašico so
izločili.

Tu, tu, je nevarnost, da vzame Italija-
nom s časoma sapo, da se zadavijo. Po-
glejmo si narod po vaseh, ne v knjigah, po
ljudskem štetju:

a) Materada je naša, četudi ima Legine šole;
b) sv. Lovreč je naš; c) Brtonigla je veči-
nom naša; d) Novavas, zastopan je naš ele-
ment močno; e) Momjan, namešan; f) Skurša
je naša; g) Merišče, naše; h) Kuberton in h)
Sterna, popolnoma naši; i) Završje, veči-
noma; j) Grožnjan velikim delom naš.

Ob tej priliki bodi omenjeno, da se je
v Kubertonu, v Sterni in okolici rabila
nekdaj glagolica; da se je v cer-
kvi kubertonski našel starinski križ bizantin-
skega sloga, ki bi vtegnil izhajati še iz dob
svetih apostolov slovenskih in da je v cerkvi
v Sterni še glagolskih vdolbenih napisov, po-
sebnost na krstnem kamenu. Glagoljanje
je zatrt; ni pa zatrt še narod
naš tu okrog.

6) Vižinada, mari res mislijo naši
sosedje, da samo soto Ferenci ostane nam?
Naj se le počnejo zavedati sedanji „Lahi“,
katerega naroda so! — Isto velja o

7) sv. Nedelji in deloma o

8) Višnjauu.

Debel grizljaj pa so zopet:

9) Tar.

10) V bregah (Vabiga) in

11) Frata, kjer se govori skoraj iz-
ključno „po slovenski“.

12) Funtane in

13) Vrsar, nista izključno laško
ozemlje.

14) Vale, istotako;

15) Sv. Vinčenat pa je malenkostni
otoček v sredi naših „posesti“, ki pa nima
pomene, ker istotako ni čist.

16) Fažan.

17) Galežan in

18) Sišan, imajo tudi „nesrečo“, da
vsebujejo slovenska sela, kar velja tudi o

19) Nerezinah, o

20) Osoru in o

21) Čolniškem (Čanskem).

Pri kraju smo. To je laško ozemlje
kmetkega volilnega okraja in na tem ozemlju
sta dva občna volilna okraja, s privzetimi
mesti.

Oba občna volilna okraja ostaneta laška
posest, ker so Lah politično zrelejši in so
merodajna pri tem mesta. Drugo pa je za
kmetčki okraj. Le malo, malo zavednosti
je treba tem slovenskim „Lahom“ in laški
kmetčki okraj je — bil! Vse zastonj! Lah
nimajo svojih kmetov, pa jih nimajo. Imajo
meščane, ki kmetujejo okrog mest, a stanu-
jejo v mestih, tako, da se drugi stanovi po
mestih kar poizgubljajo in so mesteca prave
velike „kmetčke zadruge“.

Prihodnjič še o dragih laških okrajih!

PODLISTEK.

51

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

„Falot!“ je rekel stric Jeroška in
izpil svoj čaj iz svetske čaše. Kaj, ali mu
res misliš plačati šest rubljev? Kdo je to
slišal? Najboljšo izbo v vasi dajo za dva
rublja. Ta beštja! Dam ti jaz svojo za tri
rublje.“

„Ne, že ostanem rajši tukaj,“ je dejal
Olenin.

„Šest rubljev! Neumen denar! O jej!“
je odvrnil starec. „Vina daj, Ivan.“

Ko sta bila malce pozajtrkovala in
izpila kozarček žganja za na pot, sta sto-
pila Olenin in starec okoli osmih zjutraj
na cesto.

V dvoriščnih vratih sta naletela na
zaprežen voz. Obvezana do oči z belo ruto,
v bešmetu vrh srajce, v škornjih in z
dolgo šibo v rokah, je Marjanka vlekla
vola za vrv, ovito jima okoli rogov.

„Sladko dekletce,“ je rekel starec in
delal, kakor da jo hoče prijeti.

Marjanka je zamahnila po njem s šibo
in veselo pogledala oba s svojimi lepimi
oči.

Oleninu je postalo še veselejše pri srcu.
„No, pojdiva, pojdiva!“ je rekel in
vrgel puško na ramo; čutil je na sebi de-
kličin pogled.

„Hi! Hi!“ se je raztegnil za njim
glas Marjankin; in takoj zatem je zaškri-
pal voz.

Megla se je bila deloma vzdignila in
razkrila mokra trstena slemena, deloma se
izpremenila v roso, ki je poskropila pot in
travo okoli plotov. Povsod se je kadilo iz
dimnikov. Ljudje so hodili iz vasi — ta
na delo, ta na reko, ta na kordon. Lovca
sta stopala vstric po vlažni, s travo po-
rasli poti. Psi so, mahaje z repi in oziraje
se na svojega gospoda, tekli na straneh.
Mirjade komarjev so plesale po zraku in
spremljale lovca, pokrivoč jima hrbet,
oči in roke. Dišalo je po travi in gozdni
vlogi. Olenin se je neprestano oziral na
voz, na katerem je sedela Marjanka in s
šibo priganjala vola.

Dokler je šla pot za vasjo, po pašni-
kih, se je Jeroška razgovarjal. Ni mogel
pozabiti praporščaka in je venomer zabav-
ljal čezenj.

Cesar Viljem čestital Bülowu!

Iz Berlina javljajo, da je cesar Viljem poslal knezu Bülowu posebno priznanje in čestitko, ko je nemški državni zbor v debati o združnem zakonu vsprejel znane jezikovne paragrafe. Cesar zove ta čin narodnim slavnostnim dnem.

O tem jezikovnem zakonu je izrekla svojo obsodbo vsa civilizirana Evropa, a v nemškem državnem zboru samem so padale tako oistre besede proti politiki nemške vlade, kakor jih morda še ni bilo čuti v tem parlamentu. Vodja centuma dr. Spahn je n. pr. rekel, da je ta predloga nevarna za notranji in zunanji mir. S tem zakonom da se Nemci odrekaajo pravici do vsake priitožbe, ako se bo kje v inozemstvu z Nemci grdo postopalo. Vsakdo ima pravico do tega, da svoje mnenje pove v svojem jeziku. Pravica do materinega jezika je človečanska pravica. Postopanje Prusije proti Poljakom je torej brutalno.

Profesor Delbrück pa je rekel, da je pri tem zakonu zmagal fanatizem nad pametjo in državno modrostjo. V „Preussische Jahrbücher“ pa trdi isti profesor, da s tem zakonom Nemci ne dosežejo namena, ki bi ga hoteli doseči, pač pa pomnože sovražstvo proti Nemcem. Delbrück pobija doktrinarno trditev, da je nemška država narodna država, v kateri se ne sme drugače govoriti nego nemški, kajti logični sklep bi moral potem, da le Nemec sme biti državljani ter da se na tleh nemške države smejo roditi samo nemški otroci!

Tako sodijo pristni prosvetljeni nemški možje. Cesar Viljem pa proslavlja to, kar ti možje obsojajo ravno zato, ker so pravi Nemci, ki jim je do bodočnosti in dobrega imena, nemškega naroda. Cesar Viljem hoče torej, da ničevalna sodba, ki se izreka o protipoljski politiki, zgrajeni na samih zmotah, velja tudi njegovemu mišljenju in čutstvom. In cesar Viljem je sam kriv, ako bodo imeli civilizirani narodi mnenje o njem, da ima zelo čudne nazore o narodni časti.

Saniranje deželnih financ.

Kar je res, je res: državni fiskus je trgovec med vsemi trgovci; ni je prilike, da je ne bi znal izkoristiti za-se! Tudi, kadar je poklican, da koristi drugim, zna delati na to, da bi v prvi vrsti koristil sebi.

Ta komercialni duh vodi državnega fiskusa tudi na akciji, s katero se hoče pri-skočiti na pomoč razdejanim financam posamičnih dežel. Akcija naj pomore deželam, ali veči del dobička od nje naj bi imela zopet država!

Govori se, da nameruje vlada povišati davek na žganje za 50 stotink za liter in iz tega povišane dohodka naj bise dalo deželam 25 milijonov K v saniranje njihovih financ. Dohodek od rečenega zvišanja davka na žganje pa bi iznašal v resnici približno 50 milijonov kron, ali z drugo besedo: dežele bi dobile le polovico od zvišane dohodka; druga polovica pa bi šla v državno blagajno. Danimo tudi, da se vsled tega davka na žganje konsum žganja nekoliko zmanjša — kar bi bilo le iskreno želeli v interesu moralne in materialne blaginje ljudstva — vendar napravi pri tem državna blagajna še vedno krasno kupčijo.

Vprašanje je le, kaj poretke zastopniki dežel k taki razdelitvi, k temu načinu saniranja, od katerega bi imel glavni dobiček tretji? Vprašanje je tudi, dali bo v državnem zboru dobiti večino za tako razdelitev? Ali bilo kakor bilo: tudi ob tej priliki se je pokazalo, da je finančni minister trgovec, ki nikdar ne pozablja — misliti na-se.

Potovanje črnogorskega kneza v Petrograd.

Iz Petrograda poročajo, da glavni namen predstoječemu potovanju kneza Nikole v Petrograd je finančijne naravi. Knez da hoče izposlovati pri carju garancijo interesov za posojilo, ki je hoče najeti Črnogora. To posojilo da je pripravljen posredovati neki bankir v Frankobrodu ob Meni. Posojilo je namenjeno za udeležbo Črnogora na gradnji danavsko-adrijske železnice, s čimer hoče Črnogora doseči, da bo železnica tekla po črnogorskem teritoriju in da bo imela svoj zaključek v Baru. Knez da računa na diplomatično podporo Rusije in Nemčije.

Iz srbske skupštine.

(Od našega beligradskega dopisnika.)

Današnja skupštinska seja je bila velesnemena: opozicija, v prvi vrsti samostalna radikalna stranka najavila je obstrukcijo proti Pašićevi vladi.

Samostalski poslanec Ljuba Stojanović imel je daljši govor, v katerem je motiviral sklep svoje stranke, da prične obstrukcijo. Govornik je povdarjal, da je njegova stranka obstrukcijo, započeto proti lanskemu proračunu svoječasno opustila, zato, ker je vlada ustregla njeni zahtevi ter je odstopil bivši minister za notranje stvari, Stojan Protić, ter je vlada obljubila korektno upravo.

Na to je navajal govornik, da se kljub spremembi ministra za notranje stvari ni obrnil nič na bolje, pač pa so razmere še shujšale in se je pod upravo novega ministra Nastasa Petrovića zagrešilo celo vrsto protizakonitosti, ki kulminirajo v ubojstvu bratov Novakovića dne 16. sept. st. stila lanskega

leta v beligradskem policijskem zatvoru in v groznih nasiljih na zadnjih občinskih volitvah. Nadalje navaja govornik korupcijo o podeljevanju raznih koncesij in v gospodarski politiki sploh.

Njegova stranka kljub vsemu temu do danes ni hotela prijeti z obstrukcijo iz razloga, ker se je vlada nahajala v pogajanjih glede trgovinske pogodbe z Avstro-ogrsko in jej opozicija ni hotela z obstrukcijo otežavati položaja. Svarila pa je neprenehoma vlado potom interpelacij in govorov v skupščini, kar pa vse ni pomagalo.

Z ozirom na to, da je vlada sklenila za Srbijo škodljivo trgovinsko pogodbo, z ozirom na to, da je skupštinska večina, mesto da bi vlado kontrolirala, postala njen sokrivec na nezakonitostih in korupciji in z ozirom na to, da zemlja začenja prekrivati korupcijo in samovolja vlasti, ki jih je vlada osvobodila vseh obzirov, z ozirom na vse to je izjavil govornik, da je njegova stranka dolžna nasproti deželi, da zopet počne z obstrukcijo, ki jo bo tirala tako dolgo, dokler bo vlada prisiljena, da razpusti skupščino in razpiše nove volitve.

Slednjič je govornik še izjavil v imenu svoje stranke, da ista tudi novi skupščini ne bo dopuščala delovanja, ako ne bo ta izvoljena na podlagi svobodnih volitev.

V imenu narodne stranke je govoril poslanec dr. V. Veljković. Isti je povdarjal, da je sedanja vlada doživela poraz v zunanji politiki in uvela v notranji politiki korupcijo in nasile. Delžil jo je posebno slabih odnošajev do Bolgarske in Črnogore ter je v imenu svoje stranke izjavil, da bo tudi ona sodelovala na obstrukciji. Zahteval je razpust skupštine in svobodne volitve in zaključil svoj govor z besedami: „Onoga trenutka, kad kralj stane uz jednu stranko, mi ćemo steći uverenje, da on tada prestaje biti kralj sviju Srba.“

V imenu napredne (nekdanje liberalne) stranke izjavil se je za obstrukcijo posl. dr. Samurović. Govornikom opozicije odgovarjal je ministarski predsednik Nikola Pašić. Govornik je predvsem povdarjal, da so izjave opozicionalcev glede obstrukcije in zahteve razpusta skupštine antiparlamentarne teorije, ker pravica razpusta pripada kroni in vladi. Čudi se posebno narodnjakom in liberalcem, ki so se svojim današnjimi zahtevami v največjem protislevju se svojo prošlostjo, ker ravno oni so propovedovali o pravicah krone in zbornične večine. „O slobodi — povdarjal je Pašić — govori g. Veljković, koji se u prošlosti borio protiv slobode“. Nadalje zatrjuje, da je ugled Srbije v inozemstvu porastel, tako, da more vsak Srbin s ponosom imenovati svoj narod. Čudi se nadalje, da se liberalci sedaj toliko ogrevajo za dobre odnošaje z Bolgari, ko so v minulosti ravno oni delali proti temu. Ljudje, ki so zaključili tajno konvencijo, naprjeno proti srbskim interesom, nimajo pravice govoriti v imenu srbskega naroda. Nadalje je navajal Pašić najmarkantnejše protustavne, nasilne in korupcijske čine iz bivših liberalnih in narodnjaških režimov ter povdarjal, da sedaj ravno ti isti ljudje in njihovi sinovi okrivljujejo radikalno vlado, da ne dela, kakor treba.

Opozicija zahteva — je zaključil minister, — brez povoda, da narod srbski gre na volišče, čeravno je narod želel v smislu ustave, da skupština traja štiri leta. Ako bi vse stranke poprijele to teorijo, potem je odzvonilo ustavi in naši parlamentarnosti. Mi smo dolžni, da se borimo proti tej teoriji, da na ta način obvarujemo svobodo.

Simptomatično v Pašićevem govoru je dejstvo, da ni napadal samostalne stranke. Vpošteva njegovo preračunljivost ob vsakem njegovem koraku, ne sme se tega dejstva prezreti ter se daja sklepati po njem, da bo Pašić vse poskušal in da brzkone tudi vaze, da s to naimočnejšo opozicijsko grupo doseže modus vivendi.

Hrvatska.

Sklicanje hrvatskega sabora?

Madjarski list „Kel. Ert.“ javlja iz Zagreba, da bo hrvatski sabor zopet sklican na dan 5. maja.

Ogrska.

Novo zasedanje ogrskega državnega zbora.

Iz Budimpešte poročajo: V parlamentarnih krogih sodijo, da bo revizija poslovnika v nekoliko dneh gotova. Vprašanje je, se li z odobrenjem revizije poslovnika zaključi to zasedanje ali ne. V merodavnih krogih menijo, da bo v četrtek ali petek pred Velikonočjo otvorjeno novo zasedanje, in da bo izvoljeno novo predsedstvo. Volitve novih odsekov se izvršijo po Velikonoči. Disidenti bodo črtani iz posamičnih odsekov, na njihova mesta pridejo pristaši neodvisne stranke.

Madjari proti armadi.

V Miškolcu so teh dni igrali neko vojaško dramo, v kateri se silno napada vojsko. Vled tega je poveljnik vojske odtegnil gledališni upravi sodelovanje vojaške godbe. Med tem vpriparjajo igro nadalje, a občinstvo je odgovorilo poveljništvu s tem, da dvakrat bolj obiskuje gledališče.

Drobne politične vesti.

Deželnozbornska volilna reforma v Dalmaciji. Kakor javljajo iz Zadra, odpošlje te dni deželni odbor ministertvu na Dunaj novo volilno reformo za dalmatinski deželni zbor. Deželni zbor bo baje pred zvršetkom njegove volilne dobe še enkrat sklican, da odobri novo volilno reformo.

Italija proda tri oklopnjače? Iz Rio de Janeiro poročajo, da je Italija pripravljena prodati Argentini za 20 milijonov dolarjev tri oklopnjače in sicer: „Regina Elena“, „Napoli“ in „Roma“. Sodi se, da hoče Argentinija premnožiti svojo floto, ker dela isto tudi Brazilija.

Potovanje ruskega generala Butala v Carigrad. Iz Petrograda javljajo: General Butal odputuje v Carigrad z nalogo, da zagotovi poro o mirnih namestih ruske vlade, kakor tudi o vzrokih koncentracije ruske vojske na Črnem morju. Govori se, da izroči general sultanu lastnoročno pismo carja Nikolaja.

Potovanje berlinskih trgovcev. Iz Zemuna poročajo od 7. t. m.: Posebni vlak s člani družbe berlinskih trgovcev in industrijalcev je dospel sinoči v Beligrad. Na kolodvoru so samo menjali lo lokomotivo, nakar se je vlak odpeljal v v Sofio. Od srbske strani ni bilo nikakega vsprejema.

Francoska zbornica se odgodi radi velikonočnih počitnic še ta teden ter se potem zopet sestane 20. maja.

Dnevne vesti.

Prihod bosansko-hercegovskega pešpolka št. 4 v Trst. Včeraj zjutraj je prišel sem s posebnim vlakom južne železnice bosansko-hercegovski pešpolk št. 4, ki je bil dosedaj nastanjen na Dunaju in se je sedaj preselil v Trst. Vlak je dospel točno ob do-ločeni uri, ob 10., na postajo. Prišli so bili tja k sprejemu namestnik princ Hohenlohe, župan dr. Sandrinelli, policijski ravnatelj dr. Mannusi, kontradmiral Courade, brigadir GM. Schemma, komandanti 97. pešpolka in 20. bataljona lovcev in mornarice, kakor tudi ves oficirski kor garnizije, vojaški uradnik, veterani in mnogo drugega odličnega občinstva. Dostavila se je tudi godba pešpolka št. 97, kakor tudi oni oddelek bosansko-hercegovskega polka, ki je bil došel sem pred par dnevi. Trg pred postajo, ulici Miramar in Ghega, kakor tudi trg Caserma so bili zasedeni od velike množice občinstva.

Deset minut po prihodu vlaka je že stopil regiment (3 bataljoni, četrti se nahaja v Bosni) iz postaje, komandiran od polkovnika, s svojo godbo na čelu. Lepe, visoke postavljene vojakov z rudečim fesom na glavi so napravile na občinstvo takoj jako ugoden vtis.

Godba bosansko-hercegovskega pešpolka je zaigrala tržaško himno „Viva S. Giusto“, kar je celo naše Italijane tako ugodno presenetilo, da so začeli frenetično ploskati. Takle sprejema menda ni doživel v Trstu še nikak avstrijski polk.

Pred vratom trga Stazione je pešpolk ob zvokih godbe 97. pešpolka defilirail pred zbranimi vojaškimi in civilnimi dostojanstveniki, dočim je na tisoče zbrano občinstvo ploskalo. Polk je potem vstopil v veliko vojašnico, kjer so se postavili na vežbališču. Godba je zaigrala molitev; potem je polkovnik Rudolf Vuković pl. Podkapelski držal nagovor v srbsko hrvaškem jeziku na ves polk. Svoj govor je polkovnik završil s klicem „Živio“ na cesarja, na kar je zaoril v regimentu gromovit „Živio“ iz tisočih grl in godba je zasvirla cesarsko himno. Na to se je polk podal po kompanijah v odkazane mu kvartire. Prvi bataljon in godbena kapela sta se nastanila v prostorih bivše kadetnice za vojašnico; 2. bataljon v veliki vojašnici na mesto bataljona 97. pešpolka, ki se je preselil v Sežano, in 4. bataljon deloma v bivšem poslopju mestne zastavljavnice, deloma na gradu. Telovadnica kadetnice je bila adaptirana v mošejo za mohamedanske vojake, za katere je dodeljen polku vojaški iman Hafiz Abdallah Efendi.

To so ignorantje! „Bošnjaki“ so torej došli v Trst. Ob njihovem prihodu smo se pa mi, stoječi notri med množico, kar izborna zabavali, ko smo morali poslušati uprav groteskne opombe, ki pričajo, v kaki ignoranci tava to italijansko tržaško ljudstvo glede etnografske. Tako je n. pr. nekdo modroval, da to ni res, da bi bili ti vojaki Slovani, saj da so jim priredili mošejo in so torej — Turki. Možu se torej niti ne sanja, da je narodnost en pojem, religija pa drugi, da je torej lahko kdo Turak in pri tem tudi Slovan. Ko je imel polkovnik svoj hrvaški nagovor na polk, so menili nekateri: parla u n g h e r e s e! Šel je mimo neki dobro rejen narednik in ljudje so vsiklikali, da je to „vero Turco“, da si je imel že na licu vse značke, da mu je zibel tekla kje v — Časlavi.

Oh, kako nevedno in najivno je to tržaško italijansko ljudstvo! Zakaj? Ker nič ne čita, kar bi je poučevalo in mu širilo obzorje. Vso javno vzgojo mu daja „Piccolo“. Ta vzgoja pa je tako jednostranska in tendenciozna, da deluje na nerazsodne ljudi naravnost poneumevalno. Posledice temu je da laška masa tiči globoko notri v obskurantizmu in da je naše slovensko ljudstvo, kar se tiče orijentacije v javnih stvareh, daleč pred laškim ljudstvom. To prednost so si naši ljudje v Trstu pridobili s tem, da razmerno več in

različno čitajo. Ali še ne dovolj. Tudi v nas treba odpraviti še mnogokatero pomanjkljivost v javni naobrazbi. Na tem polju moramo biti posebno delavni!

Državna pomoč italijanskemu delu Tirola in Primorja. Dne 4. aprila je bila zopet seja komisije za posvetovanje o pomoči, ki naj je da država italijanskemu delu Tirola in Primorja. Predlogi, ki so jih posamične centralne oblasti pripravile, na podlagi skrbnih poizvedeb, so se primerjali z željami in nasveti deželnih zastopnikov in ekspertov in so se temeljito proučili posebno glede brze izvedljivosti. Posvetovanja komisije so dovedla do sestave akcijskega programa, ki bo še tokom tega meseca predložen ministrskemu predsedniku, na kar bo sklepal o tem ministarski svet. Ta program je v popolnem soglasju z željami, izraženimi od strokovnjaških krogov in utegne biti pripraven za to, da odpravi kulturne in gospodarske nagodbe v teh deželah. Izvajanje tega jako obširnega programa se bo raztezalo na več let. V kolikor pa gre za odredbe, ki se imajo letos izvesti, se bo že prihodnji proračun oziral na ta program.

Pojasnilo. Prejeli smo: Podpisani, ki se v svojih spisih večkrat poslužujem psevdonima „Korotanski“ in sem pod tem imenom tudi znan, izjavljam da nisem identičan z gospodom Koritanskim, ki je govoril na shodu N. D. O. Vekoslav Mrak

Prebivalstvo Trsta. Glasom podatkov mestnega statističnega urada štel je dne 31. decembra 1907. Trst z okolico vred (brez vojaške posadke) 211.361 duš.

Poroke, rojstva in umrljivost. Od 29. marca do 4. aprila se je v tržaški mestni občini poročilo 11 parov. Rodilo se je 108 otrok to je 53 moških in 55 ženskih; od teh 17 nezakonskih. Umrla je 120 oseb, in sicer 58 moških in 62 ženskih; od teh 21 izpod enega leta.

Nov red za izpite na dekliških licejih izda naučno ministerstvo. Novi red se uvede še to šolsko leto.

Tržaška mala kronika.

Pozor na nos!

Težak Ivan Marc, star 66 let, ki dela v prosti luki, je hotel včeraj popoldne ustaviti tekoči vagon z navorjem, a storil je to tako nesrečno, da mu je isti odregnol nos. Zatekel se je za pomoč k zdravniški postaji. Ubogi nos je bil precej raztrgan na koreninah.

Tramvajski voz trčil skupaj z kočijo

Včeraj zjutraj ob 10 in pol je trčil v ul. Geppa tramvajski voz in sicer oni, ki ga vozi konduktar št. 147, skupaj z kočijo; ta-le je bila poškodovana za čez 100 K. Kočijaž Leopold Rosaro je ovadil stvar policiji.

Požar. Sinoči okolo 10. ure vnel se je požar v IV. nadstropju hiše št. 19, ulice „dei Bacchi“, lastniave gospe Eme Levi Luzzati. Požar je vničil okolo 40 štirjaških metrov strehe. Po zaslugi ognjegascv pa je bil ogenj kmalu pogasjen. Škode je okolo 1200 K.

Med gašenjem je padel ognjegasev Ivan Vouk, star 50 let, raz kozla voza in se ranil na čelu. Zatekel se je k zdravniški postaji.

Loterijske številke izžrebane dne 8. 4. 1908.

Brno	14	50	27	32	46
Inomost	87	3	60	36	59

Smešnica. Zvest sluga. Gospod: To vino je pa dobro; pil bi ga tako dolgo, da bi prijem umrl. — Sluga: Dovolite gospod baron, da umrem z vami.

Koledar in vreme. — Danes: Demeter muč. — Jutri: Mati božja sedem žalosti. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 12 Cels — Vreme včeraj: deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura mila. Bolje vreme, ali nestanovitno.

Sodna kronika.

Zvijaka nekoga, ki je hotel imeti električno razsvetljavo zastoni

Gosp. Alojz Tavolato, lastnik kinematografa „Marconi“ v ul. Gioachino Rossini št. 30, zavedel se je nekoga dne preteklega meseca, da račun, ki mu jih je pošiljala električna centrala, so zaznamovali v zadnjem času veliko večji konsum električne energije in primeroma večji trošek, dočim on je dobro vedel, da je bil konsum energije vedno isti. Po dolgem uganjanju je sklepal Tavolato, da se je morala energija kam izlivati v led kake kvere na elektrovodu. Poklical je inž. Manna iz elektrarne, naj preišče stvar.

Izužen je pregledal vse žice in našel je v veliko začudenje drugo žico, ki je bila napeljena na glavno žico in ni spadala — k inventarju. Vprašavna žica je končala v pisarno nekoga Viljama W., sina znanega tržaškega fotografa, kateremu je bila elektrarna nedavno temu odvzela električno napeljavo, ker je bil zaostal s plačilom. A isti se ni za to prestrašil, ampak napeljal je žico na elektrovod kinematografa, ki mu je tako preskrboval razsvetljavo zastoni.

Zenjalni praktikus je bil včeraj kaznovan na teden zapora.

Društvene vesti.

Pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metodja pri sv. Jakobu vabi svoje pevce, da se vdeležujejo pevskega vaja ki se vršijo v lastnih prostorih blizu cerkve (kjer je bil prej policijski komesarijat v Prelogovi hiši) in sicer vsaki torek, sredo in petek od 8—10 ure

zvečer. Vabijo se tudi nove pevske moči; kdor želi pristopiti naj se prijavi pri pevski vaji.

Naše gledališče.

V nedeljo dne 12. t. m. se uprizori prvič Wilbrandtov sloveči igrokaz v 3 dejanjih

„Svetinova hči“

V glavnih ženskih vlogah nastopita gospa Danilova in Ponikvarjeva.

Nar. delav. organizacija

Odborniki in zaupniki vseh posameznih skupin so vabljani, da se danes polnoštevno udeležijo sestanka, ki se vrši zvečer ob 7 in pol uri v društvenih prostorih.

V nedeljo dne 12. t. m. bo velikjavni shod pri S. v. M. M. spodnji v prostorih gostilne g. J. Miklavca. — Somišljeniki! Udeležite se polnoštevno!

Prihodnji četrtek predavanje g. dr. Gosak-a.

Vesti iz Goriške.

Prihod bataljona 97. pešpolka v Sežano. V ponedeljek je dobila Sežana svojo garnizijo. Prišel je tja iz Trsta za Sežano določeni bataljon 97. pešpolka in se tam stalno nastanil. Sežana je slavnostno sprejela svojo garnizijo: ves kraj je bil v zastavah; vse honoracije so prišle pozdravit došlo garnizijo, kar leze in gre, je šlo nasproti bataljonu. Na oficerje in vojake je napravil pristrani sprejem se strani Sežančanov najbolji vtis.

Goriški deželni zbor bo baje sklican meseca junija. Zboroval bo nekaj časa v juniju ter nadaljeval potem zasedanje jeseni.

Razpisane službe. V področju c. kr. gozdarskega in domenskega ravnateljstva v Gorici je razpisano več gozdarskih služeb.

Pevsko in brašno društvo Draga v Orleku bo imelo svoj letni občni zbor dne 12. aprila 1908 ob 4 uri in pol popoldne z dnevnim redom v smislu § 16 društvenih pravil.

Vrtožba, 6./4. 1908. — Na naš zadnji dopis v „Edinosti“ se je drznil junaški Miha spraviti nad našega gospoda Jos. Cejana. Obdolžuje ga po krivem, češ, da je on pisec dopisov v „Edinosti“, naperjenih proti socialni demokraciji. Mesto da bi branil na kak način postopanje soc. demokratov vrtožbenih, udriha po popolnoma nedolžnih osebah, ki se pa ne strinjajo z nazori socialne demokracije take, kakršna je. Da smo se pa mi spravili v zadnjem dopisu na Miha, je vzrok ta, ker se je sam podpisal na nekem dopisu. Miha hoče torej gosp. Jos. Cejana smešiti! Oh, ti ubogi, pomilovanja vredni — velem! Saj Te poznamo. V drugem oziru — pričakujemo, da postane, če se bo še kaj časa bavil s tem vprašanjem, še kak „doktor“ socializma. Saj pravi, da „socializem“ in socialno vprašanje razumeti, je nekaj več nego lešniške klatiti po predalih „Edinosti“. In to naš Mihec zna, namreč „lešniške dejanske klatiti“. Konečno hoče biti Miha učen, ter hoče primerjati gosp. Jos. Cejan — laškimi pesmami, ki jih prepevajo socialni demokratje po Vrtožbi. On pravi, da ime Pino Cejan je italijansko. Ni res. Mihec naj dokaže, da je italijanskega izvora in pritrdimu mu. — Dragi Mihec, motiš se, če misliš, da ako se sme podpisovati Josip Cejan s „Pino“, da smeš tudi Ti in tvoja družba prepevati po izključno slovenski občini italijanske pesmi.

Iz vsega, kar pisari, oziroma pisarji pod imenom Miha je razvidno, da bi radi na vsak način opravičili vse svoje brezdomovinsko počenjanje, potem prepevanja laških pesni po obeh Vrtožbah. Omenili smo že enkrat, da se ne maramo spuščati v osebne polemike z Mihecom in njegovo stranko, toda za nečuvni napad na gosp. Jos. Cejana nam je dal povoda, da smo sprejeli spet pero v roke. Mihecu priporočamo, naj nekoliko brzda svoj jezik, da ne bo kakih neprijetnosti za Miheca in za pisca Mihecovih dopisov.

Vesti iz Istre.

Čitalnica v Puli je imenovala dr. Matka Laginja svojim častnim članom.

Električna železnica v Opatiji je od otvoritve (9. februarja) do 25. marca prepeljala 107.394 oseb.

Pri zaprtih vratih! Iz Pule nam pišejo: Te dni ste primerno pribili za naše socialistične voditelje jako karakteristično vest: dotim je nacionalist in buržoazijec Laginja

na razpravah o volilni reformi za občino puljsko zahteval za proletarijat 6 mandatov, je pa socialist Tuntar — torej človek, ki je prvi poklican, da brani interese delavstva — izjavil signorom od cammore, da se oni zadovoljujejo tudi z dvema mandatoma, ker njim da ne gre za število, ampak samo za „princip“.

Naravno, da je socialističnim voditeljem — ko se je razširila ta vest in jo je tudi dr. Laginja potrdil na javnem shodu — kar sapa jemalo, tako, da si na dotičnem shodu navzoči socialisti niso upali oporekati tej trditvi. Sedaj še le so prišli zopet nekoliko k sapi in se je tudi sodrug Tuntar zavedel, kako nujno potrebno je, da kaj reče, da se opraviči. V ta namen je sklical dne 5. t. m. shod, ali — pri zaprtih vratih, na shodu, k kateremu je bil dovoljen pristop le somišljenikom. Tako je bilo poskrbljeno, da je sodrug dokazoval nekaj pred ljudmi, o katerih je vedel v naprej, da bodo vsemu slepo pritjevali. Vsakdo pa poreče, da bi „obramba“ Tunterjeva imela kaj veljave še le tedaj, da je nastopil lice v lice nasproti njim, ki so ga obdolžili. Čim se g. Tuntar izogiblje sestanku s temi poslednjimi, priznava, da je vendarle res.

Iz Podgrada. V „Edinosti“ št. 91 opisuje dopisnik tukajšnje minole in sedanje ter tudi prorokuje bodoče šolske razmere: Vprašam: kje je bil gosp. dopisnik, ki mu je toliko na srcu napredek šole, takrat, ko se je ves razred Podgradskih otrok poldrugo leto potepal po ulicah — da se ni se svojimi pristasi potegnil ter zahteval pogrešano drugo učno moč? S tem bi ne bil le omogočil napredek šole, ampak obenem olajšal trud učitelja, v katerega se sedaj zaganja s tako grozovito silo. Že to bi zadostovalo, da se pobje njegov neosnovani dopis.

Gosp. učitelj, čegar delovanje zlorabi dopisnik v urodu svojega članka, pri omenjenih šol. razmerah, ni mogel delati čudežev. Toda že dejstvo, da so se njegovi učenci in učenke vsprejemali direktno v srednje šole, daja mu dovolj dobro spricho.

Dopisnik prorokuje o meni, novoimenovanem učitelju. Češ, da se razmere povrnejo na prejšnjo slabo pot. „Iz službenih ozirov“ — to mu je strašna fraza. Pred nekimi leti, bil je gosp. uč. K. premeščen „iz službenih ozirov“ iz Šmarji v Dekani. Kako so pa Dekanci reagirali proti njegovemu imenovanju? Streljali, pritrkovali so ob njegovemu prihodu. Naj povem g. dopisniku v obraz, da me je največja dež. šol. oblast na tožbo, vsled katere sem bil prov. premeščen v Marzige, dne 20. aprila m. l. br. 768 spoznala nekrivim ter me s 1. novembrom istega leta na novo potrdila na mojem starem mestu. Vedoč pa, da od protivne nenaradne stranke ne bo konca prepričam, prosil sem svojevoljno za učit. mesto v Plavljah. Ob tej priliki se najprirodneje zahvaljujem deputaciji obč. in cerkv. starešinov, ki so šli za-me prosit, k vis. c. kr. dež. šol. svetu. Zahvaljujem se nadalje Kubečanom in Truškanom, ki bi me bili tudi z veseljem vsprejeli, da se ni dež. odbor temu protivil radi še ne sankcioniranega šol. zakona. — Gosp. prednik naj poskusi, kako sem jaz skozi 13 let, mučiti se na enorazrednici z nad 250 otrok ob neznošnih, gmotnih in krajevnih razmerah, dalje 11 let z enakim številom otrok na dvorazrednici, ki se mora bolj imenovati enorazrednica, kajti šest let sem tu poučeval sam, pretrgano, brez druge učne moči — potem bo smel s pravico zahtevati, česar sedaj ni vreden.

Gosp. dop. in njegovim pristašem pa kličem: Dovidova!

Vesti iz Kranjske.

Dve nesreči na južni železnici. — Pišejo nam: Dne 5. t. m. okrog 3. ure po noči je zagrabil med Postojno in Rakekom osebni vlak št. 36 41 letnega železničarskega delavca Jakoba Heršič in ga treščil v skalovje ob železnici. Ponesrečenec je pazil na sum-

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: Graške Poulards. Cene dogovorne. — Postrežba na dom. Ulica Campanile št. 15.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je TEKOČINA GODINA

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Ja obu in Josipa Godina, lekarna „All' Iggea“ Farneto 4

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljki zneska 7 K franko pošt. in zavoja.

SLOVENCIM NE ZAMUDITE OBISKATI

Pariško prodajalnico obuvala :: :: ::
Trst ul. S. Antonio št. 4 (hiša Terni) (Calzoleria Parigina)

kjer najdete vsaki dan nove dohode najlepšega obuvala za gospode, gospé in otroke. Največja eleganca, cene zmerne, blago prve vrste.

Nestevilo spricheval dokazuje izbornost in vspeh.

oooooooooooo

Ako hočete, da Vam lasje zrastejo in postanejo lepi,

Ako hočete, da Vam ne bodo lasje izpadali,

Ako hočete, odpraviti z glave luskinе, rabite edino le znameno

Chinina

Salus

Na prodaj v parfimerijah, mirodinicah in brivnicah v buteljkah po

K 1.20 in K 1.80.

Paziti je na ponarejanja.

oooooooooooo

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksand. Levi Minzi

Trst — ulica della Cesa št. 46.

Zaloge:

Piazza Rosario št. 1.

Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Trajna zaloga pohištva:

ulica della Sanità št. 14.

Pisarna:

ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.

Telefon: 6-70; 16-58. (Za informacije vprašati 6-70).

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Cermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Širite „EDINOST“

Mnenje ga. primarija Dra. J. Fabricius

docenta ginekologije na dunajskem vseučilišču.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Javljam Vam, da rabim že mnogo let **ŽELEZNATO**

KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferrugi-

noso Serravallo), toliko v bolnišnici kolikor v praksi, ter da sem

dosegel z njim izvrstne vspehe.

DUNAJ, meseca julija 1907.

Dr. Fabricius.

li vo skalovje, ki bi se utegnili utrgati na železnični tira. Našel ga je okrog 5. ure zjutraj njegov brat — železniški čuvaj Matija Heršič, ležal je v jarku ob železnici s zdrobljeno glavo. Zapušča vdovo in štiri majhne otroke.

Kakor se sodi so nesrečo zakrivali že zopet železnični predpisi. Na mestu nesreče sta se namreč srečala osebna vlaka št. 36 in št. 31 in msta — nič živjela! Tako ni bil Heršič opozorjen na nasprotni vlak, kateremu bi se bil drugače umaknil. — Radovedni smo, kdaj vendar odpravi glavno nadzorstvo avstrijskih železnic ta bedasti predpis, katerega je postavilo samo! Blamaža je to res za go spede za zeleno mizo (to nadzorstvo je namreč nekaj redarstveni organ) — ali priti mora! Dorož je že teh groznih nesreč, ki so se izcimile iz tega! Mi smo odpravo tega predpisa že zahtevali v „Edinosti“ že zdavnaj in tudi glavnemu nadzorstvu avstr. železnice poslali tiati iztis „Edinosti“; treba bo nastopiti drugače!

Dne 7. t. m. pa so utekli na postaji Verd (nad Vrhniko) trije vozovi. Da bi jih ustavil, porinil je železniški 34-letni delavec Sveto Ivan iz Dračice pri Borovnici v kolo neki drog. Kolo pa je vrglo drog Svetetu v desno nogo in mu jo zlomilo. Prepeljali so ga s prvim tovornim vlakom v ljubljansko bolnišnico.

Na otrpijenju tilnika je umrl v Ljubljani neki infanterist 27. pešpolka.

Voda je vsled deževja in tajače snega povod po Kranjskem narnala. Ljubljana je nad 1.50 metra nad normalo. Planinska dolina je pod vodo.

Vesti iz Koroške.

Izjava in poziv. Iz krogov koroških visokošolcev nam prihajajo vesti, da se jim letos od „Podporna društva za koroške slovenske visokošolce“, ki mu je načelnik g. dr. I. Brejc v Celovcu, ni razdelila podpore kakor doslej vsako leto.

Od druge strani zopet čujemo, da dosedanjim podporniki na gori imenovano podporno društvo letos niso več poslali običajnih podpor.

Znano je, kaj se je na zadnjem obnem zboru tega društva pripetilo, da so odstopili odborniki, kakor dr. Hudelist, in da se je pozvalo tudi načelnika tega društva, da odstopi i. t. d.

Povod tej aferi je bil napad od strani „Mira“ na g. prof. Scheinigga, najmarljivjega in najzaslužnejšega odbornika tega društva in prijatelja dijakov, ki je valed tega napada izstopil iz odbora. Od tega časa je izginilo zaupanje do odbora tega društva in društva sploh, izlasti ker je „Mir“ izjavil, da se bo odselej podpiralo le dijake gotovega mišljenja.

Ker mislimo, da je izostanek podpor pripisovati temu dejstvu, obračamo se do vseh dosedanjih podpornikov koroških visokošolcev in do vseh slovenskih rodoljubov sploh, ki iz tega vzroka morda niso poslali podpore in prosimo z ozirom na veliko potrebo naših dijakov, da pošljejo svoje doneske na naslov bivšega odbornika dr. Vinka Hudelista, zdravnika v Velikovecu, dokler se ta stvar v pravnem društvu ne uredi.

V Celovcu, 1. aprila 1908.
Dr. Ferdo Müller. Dr. J. C. Oblak. iur.
Jos. Wieser. Dr. Vinko Hudelist. Dr. Mih. Rostohar. iur. Rud. Ravnik.

Zadnje brzojavne vesti.

Prihod 24. lovskega bataljona v Rovinj.

PULA 8. Danes ob 11. uri predpoludne je po železnici dospel iz Budimpešte v Rovinj 24. lovskega bataljona v stalno garnizijo. Vse oblasti so se dostavile k sprejemu. Govorila sta puljski okrajni glavar baron Reinlein in upravitelj občine dr. Davanzo. Bataljonski poveljnik se njima je zahvalil s kratkim govorom pred celim bataljonom. Občinstvo je pozdravilo garnizijo najprizračneje.

Aehrenthal v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 8. Te dni pride semkaj minister za unanje stvari baron Aehrenthal, da se posvetuje z ogrsko vlado glede sklicanja delegacij.

Dvoboj Sternberg-Bergmann.

DUNAJ 8. — Dvoboj med poslancema Bergmannom in Sternbergom se je vršil danes zvečer. Bergmann je bil ranjen v desno roko. Nasprotnika sta se spravila.

Državni poslanec Kaiser.

DUNAJ 8. — Sinoči je v Šleziji umrl državni poslanec Kaiser in bivši podpredsednik državnega zbora.

Poslanec Avgust Kaiser se je rodil na Dunaju leta 1850. Državni poslanec je bil od leta 1888 naprej. V začetku je bil pristaš Schönererjev, pozneje je pristopil pa k nemškimi nacionalcem.

Novi tiskovni zakon.

DUNAJ 8. Na včerajšnji seji tiskovnega odbora se je nadaljevala razprava o § 31, ki govori o subjektivni odgovornosti. Posl. dr. Hein je predlagal, naj bo za vsak lažnjivi članek odgovoren edino le odgovorni urednik osebno in da ne bo nikdar prisiljen izdati pisca. Afera Wahrmond.

DUNAJ 8. Više deželno sodišče je ugodilo vzklica državnega pravdnštva in potrdilo prvotno konfiskacijo Wahrmondove brošure.

Avstrijski poslanik v Belemgradu.

DUNAJ 8. Danes dopoldne je prispel semkaj avstrijski poslanik v Belemgradu Forgas. Opoludne ga je cesar vsprejel v posebni avdijenci. Domnava se, da je njegov prihod v zvezi s trgovinsko pogodbo s Srbijo. Reforme v Macedoniji. Protipredlog Anglije.

LONDON 8. V odgovoru na predlog ruske vlade, ki je bil dne 4. t. m. urečen poslanikom peterih velesil, izjavlja državni tajnik Grey, da Anglija obžaluje, da Rusiji ne ugaja, ako se zmanjša število turških čet v Macedoniji in da se dela za kolektivno garancijo.

Porta ni izpolnila svoje slovesne obljube, da plača deficit makedonskega proračuna. Angleška vlada ne dopusti, ako se deficit ne odpravi, da se še nadalje pobira doklada 3 odst. Gedy predlaga: naj se finančno komisijo pooblasti, da pridržati od davka toliko dohodkov, kolikor je potrebno za pokritje civilne uprave, a ostalo naj se da porti v vojaške svrhe. Na ta način ne bo treba evropske garancije. Grey pravi dalje, da nima ničesar proti temu, da ostane Hilmi piša še nadalje na upravi.

Barolinski trgovci v Sofiji.

SOFIJA 8. (Bolg. brz. ag.) Knez Ferdinand je vsprejel deputacijo členov društva berolinskih trgovcev in industrijalcev, ki so se zahvalili knezu za prisrčen vsprejem. Berolinci so opoludne odpotovali v Carigrad.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 8. Državni zbor je nadaljeval tretje čitanje društvenega zakona. Govorilo je več govornikov, nato je bila generalna debata zaključena.

Mesto višjega policijskega načelnika v Madridu.

MADRID 8. Uradni list je priobčil dekret, s katerim se ustanovlja mesto višjega policijskega načelnika, ki bo imel jurisdikcijo nad vsem policijskim mestom pokrajine.

Stroški za vojaštvo Združenih držav.

WASHINGTON 8. Senat je odobril zakonski načrt, s katerim se stroški za vojaške svrhe pomeče za 20 milijonov dolarjev. Na to je zbornica dovolila 12 milijonov dolarjev za gradnjo trdnjav.

MALI OGLASI.

Proda se gostilna nasproti dirkališču Montebello, katere sestoji iz dvoran, sob, kleti, velikega vrta ter stanovanja s šestimi prostori. Isto obkruje meščansko in okoličansko občinstvo. Izvrstna kupčija. Kavarna Moncenisio — Babinj. 507

Josip Luin, trgovec jestvin, priporoča za Velikonočne praznike prave kranjske klobase in gujati. 512

Krompir za seme. Kdor hoče imeti najizvrstnejši krompir roza, naj se požuri v zalogo Antona Vatočev Trst, ul. S. Maurizio 2. 490

VABILO. Vabim vseh pokušat izvrstnega terana o priliki Velikonočnih praznikov. Henrik Kosič, Belvedere št. 17. (501)

Ferdinando Ferlettig slikar in dekorater. Slika sob grbe, vsakovrstna lakiranja in tapacerska dela s papirjem. TRST, ulica Chiozza 4.

Trgovina z manufakturnim blagom
ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11
VELIKA IZBERA iz barvanega fuštanja za srajce in obleke, pletenine, kravate moderci in razne potrebščine; srajce za moške bele, barvane in fuštanjaste. Ovrtniki ovratnice zimске majo za ženske in moške in konfekcijonirano blagdo za delavce.

Velika izbira manufakturnega blaga za moške in ženske obleke in razne druge potrebščine
Proti plačilu na obroke brez povišanja cen.
ulica Madonnina št. 11
M. B. KATZ, TRST

Prvi valjčni mlin Josefa Krausa sinovi
Delniška družba v Osjeku.
Glavno zastopstvo
za Trst, okolico, Istro, Goriško in Dalmacijo
Friderik Schwarz, Trst
ulica Valdirivo št. 3
TELEFON 945

Mlad mož želi vstopiti kot hišni oskrbnik v kako vilo ali najemniško hišo v bližini Trsta ali Gorice. Vstopi tudi kakor početnik v kako pisarno s skromno začetno plačo. Prijazno ponudbe pošlj. J. C. posterestante, Gornji Logatec, Kranjsko. 491

Dobro idoča brivnica na lepo ležečem trgu na Primorskem s sedežem c. kr. uradov, in enim oddelkom pešpolka se radi bolehnosti takoj proda. Cena 500 kron. Naslov pove Inzeratni oddelk Edinosti. 492

ZAHVALA.

Spodaj podpisana se iskreno zahvaljuje vsem onim, ki so s svojo prisotnostjo, ali na kak drugi način pripomogli slavlju pogreba našega ljubega

Franceta.

SV. KRIŽ, 7. marca 1908.

Družina M. TENCE.

Dve perici ::

== za kuhinjo ==
sprejme takoj hotel „Balkan“.
Ponudbe istočam.

Dr. Jurij A. Maglich
inženir in avtorizovani civilni geometer
SODNI IZVEDENEC
Trst, ulica S. Nicolò št. 34
— sprejme —

po zmernih cenah
vsako civ. inženirsko delo, razdelitev zemljišč in načrte za tabularne svrhe.

Išče se spreten kamnoseški poslovođa,
kateri ima izkušnjo in je več kalkulacije. Eventualno si obrt s časoma lahko nakupi. Ponudbe s prepisi spričeval na Prvo južnoštajersko kamnoseško industrijsko družbo v Celju.

Širite EDINOST

Bogata izbira oblek za moške in dečke od gl. 5— naprej. „buon mercato“, ulica Carducci ex Torrence 31. Pridaja se tudi na obroke. 1348

KOLESA
Helical Premier
Prve znamke
od K 170 naprej.
Pnevmatiki po K 6— in pnevmatična čreva od K 5— naprej.
Vsakovrstne potrebščine in šivalni stroji
HAID & NEU po najnižjih cenah
Riccardo Sanzin
Trst, ulica delle Poste 6, Trst

Agencija za najeme ::
kuپovanje in prodajo
hiš dvorcev in zemljišč
via Arsenale 2-4 (Piazza Verdi)
— Telefon 14-73 —

Nad 40-leten vspeh
PASTIGLIE PRENDINI
od egoluzane sladke škrtoje
najditalj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu
Počasteno s kolajunami in diplome
Zdravniško priporočane pri griževni, kašlju, hripavosti, kataru.
Podeljujejeto percom in govornikom čist glas.
Zaloga v lekarni PRENDINI in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi.
Pariti je na neposredno ponarejanja
ZAHTEVAJTE VEDNO „PASTIGLIE PRENDINI“

F. Pertot urar
Trst, ulica Poste Nuove 9
Lepe ure najboljših tovar.
Najnovejša atomske ure. Izbor ur za hrano darila. Pepraviha po zelo nizkih cenah.

SLIKAR - DEKORATER
Giuseppe de Franceschi
Trst, ul. Ugo Foscolo št. 9
izvijaže vsakojako slikanje sob v različnem modernem skladu
Tapeciranje s papirjem.
DELO DOVRŠENO. CENE IZMERNE

ANTON SKERL
mehank, zapriseženi izvedenec
TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napeljava in zaloga elektridnih zvončkov, luči in promaje gramofonov, zvončkov, in fonografur. Zaloga priprav za točili pralastna delavnica za popravljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.
TELEFON št. 1734.

BOGOMIL PINO
bivši urar v Sežani
ima svojo novo
prodajalnico ur
v TRSTU
ulica Vincenzo Bellini št. 1
nasproti cerkve sv. Antona novega
vsakovrstne verižice po pravih tovarniških cenah.

TOVARNA TESTENIN
GIUSEPPE TREVISAN
Trst, ul. Molin a vento 3
SPECIALITETA testenin in Colonjskih tortelin garantirano iz fine moko in jajc. — Sprejemna sardella ter pošilja brezplačno v vsaki del mesta.
Prodajalnice jestvin
Peter Peternel, Trst
ulica Giulia 78.
P. rodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moko, maslo, m. ilo, olje, sveže in suhe sadje, kostonj, otrobi, sočivje itd.
Poštne pošiljate na deželo od 5 kg naprej.
Otrobi, moka, oves na drobno in debelo po konkurenčnih cenah.
Vsaki dan svežo blago.